

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**ŠUMSKOPRIVREDNOG DRUŠTVA „UNSKO-SANSKE ŠUME“
D.O.O. BOSANSKA KRUPA**

2020.

Broj: 01-02-09-11-4-2049-7/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD.....	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI.....	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	13
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	14
7.1	BILANS USPJEHA	14
7.1.1	Prihodi	14
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	15
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	16
7.1.1.3	Finansijski prihodi.....	16
7.1.2	Rashodi.....	17
7.1.2.1	Poslovni rashodi	17
7.1.2.2	Nematerijalni troškovi	21
7.1.2.3	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka.....	22
7.1.2.4	Ostali rashodi i gubici.....	22
7.1.3	Finansijski rezultat	22
7.2	BILANS STANJA.....	22
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	22
7.2.2	Tekuća sredstva	25
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	25
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	26
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja ..	26
7.2.3	Kapital.....	27
7.2.4	Obaveze.....	27
7.2.5	Vanbilansna evidencija.....	29
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	29
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	29
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	29
8.	JAVNE NABAVKE	29
9.	SUDSKI SPOROVI	33
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	33
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	35
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	36
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	38
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine(Indirektna metoda)	39
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020 . godine.....	41

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Šumskoprivrednog društva „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa (u daljem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ne možemo potvrditi strukturu i visinu iskazanog kapitala jer je Društvo u 2010. godini iznos od 10.539.043 KM bez dokumentacione osnove preknjižilo sa pozicije osnovnog kapitala na poziciju zakonske rezerve, s ciljem usklađivanja sa kapitalom u sudskom registru. To nije u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje (tačka 7.2.3 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Šumskoprivrednog društva „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prijem u radni odnos za veći broj novozaposlenih nije vršen u skladu sa Zakonom o radu, koji nalaže obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već su primjenjivana izuzeća za 171 zaposlenika, shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja, niti rok utvrđen Uredbom, jer je Društvo zaključivalo nove ugovore sa pojedinim zaposlenicima na određeno i na neodređeno (tačka 4. Izvještaja);
2. Nabavke usluga sječe i izvoza šume u iznosu od najmanje 881.624 KM nisu obuhvaćene Planom javnih nabavki niti posebnim odlukama, što nije u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama. Također, tenderska dokumentacija za postupak nabavke motornog vozila s prikolicom i dizalicom u iznosu od 359.600 KM nije sačinjena u skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Izmjenama Zakona o šumama iz 2019. godine neposredna zaštita šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu prenesena je iz nadležnosti Društva Kantonalnoj upravi za šumarstvo. Instrukcijom resornog ministarstva – Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona – navedena je obaveza Društva kao korisniku državnih šuma da putem organizirane čuvarske službe osigura kontinuitet neposredne zaštite državnih šuma i šumskog zemljišta do okončanja procedure primopredaje čuvarskih (lugarskih) reona, između Društva i Kantonalne uprave za šumarstvo. S obzirom na to da primopredaja nije izvršena, Društvo je nastavilo obavljati ove poslove, iako Zakonom nije ovlašteno (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);
- Društvo vrši uplatu po osnovu doprinosa Fondu za izgradnju, prema Zakonu o načinu finansiranja kantonalnog fonda za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide, demobilisane borce i prognane osobe. Navedeno je u suprotnosti sa Zakonom o doprinosima, prema kojem kantoni i nosioci osiguranja ne mogu svojim propisima uvoditi druge vrste poreza i doprinosa i utvrđivati nove stope doprinosa.

Zaključkom Skupštine Društva od 3. 2. 2005. godine predloženo je Vladi Unsko-sanskog kantona da preispita zakonitost ove obaveze, ali o poduzetim radnjama Društvo nema nikakvih informacija. Po ovom osnovu od 1. 1. 2000. do 31. 12. 2020. godine ukupno je izdvojeno 6.326.077 KM (tačka 7.1.2.2 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Donijeti interni akt za upravljanje rizikom, mapu procesa, strategiju procjene rizika i registar rizika, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH.	tačka 4.
2.	Prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.	tačka 4.
3.	Odjel za internu reviziju treba pripremiti trogodišnji strateški plan, u skladu s članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, te planirati revizije procesa koji mogu imati značajne rizike u poslovanju, da bi se poboljšao sistem unutrašnjih kontrola i upravljanja, i sačinili godišnji izvještaj o radu.	tačka 4.
4.	Osnivači Društva, Skupština i Vlada Unsko-sanskog kantona, svako u okviru svoje nadležnosti, trebaju usvojiti Šumarski program i šumsko-razvojni plan, u skladu sa Zakonom o šumama Unsko-sanskog kantona.	tačka 5.
5.	Uprava Društva treba na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH.	tačka 6.
6.	Donijeti interni akt kojim će se regulisati transakcije između organizacionih jedinica po osnovu interne realizacije i utvrditi njihovu stvarnu cijenu.	tačka 7.1.1
7.	Poduzeti aktivnosti prema Vladi Unsko-sanskog kantona i Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona u cilju obezbjeđenja neposredne zaštite šuma i šumskog zemljišta koji su u vlasništvu države.	tačka 7.1.2
8.	Za obavljanje poslova sječe i izvoza šuma preispitati vlastite kapacitete, radi boljeg gospodarenja šumama i ispunjavanja Planova rada i Šumsko gospodarskih osnova.	tačka 7.1.2
9.	Procijeniti vrijednost poljoprivrednog zemljišta u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda, u cilju istinitog i fer iskazivanja imovine.	tačka 7.2.1
10.	Izvršiti identifikaciju svih parcela šumskog zemljišta i utvrditi njihovo vlasništvo.	tačka 7.2.1
11.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.	tačka 7.2.1
12.	Izvršiti detaljnu analizu započetih projekata i primijeniti računovodstvene politike na projekte za koje se procijeni da neće doći do realizacije i preispitati njihovo knjigovodstveno evidentiranje u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.	tačka 7.2.1

13.	Za prostore koje koristi Društvo treba osigurati dokaze, regulisati pravo korištenja te izvršiti uknjižbu vlasništva kod nadležnih sudova.	tačka 7.2.1
14.	Mjerenje osnivačkog udjela u Društvu „Kosig Dunav Osiguranje“ vršiti u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.	tačka 7.2.1
15.	Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju iskazane razlike na poziciji kapitala, radi pravilnog iskazivanja njegove visine i strukture, u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.	tačka 7.2.3
16.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	tačka 7.5
17.	Donijeti Pravilnik o javnim nabavkama, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva.	tačka 8.
18.	Sačiniti Plan javnih nabavki tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, te provoditi postupke koji su obuhvaćeni Planom, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama. Za eventualne nepredviđene situacije blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.	tačka 8.
19.	Tehničku specifikaciju, koja je dio tenderske dokumentacije, sačinjavati na način da objektivno i realno predstavlja potrebe Društva za određenom robom, uslugom ili radovima, u skladu sa članom 4. Uputstva za pripremu tenderske dokumentacije.	tačka 8.
20.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama.	tačka 8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o šumama Unsko-sanskog kantona;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o porezu na dobit Federacije BiH;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos;
- Statut Društva;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Šumskoprivredno društvo „Unsko-sanske šume“ d.o.o. registrovano je Rješenjem nadležnog Kantonalnog suda u Bihaću, broj: U/I-1818/04, od 16. 7. 2004. godine sa sjedištem u Bosanskoj Krupi. Nasljednik je ranijih šumskih preduzeća na području Unsko-sanskog kantona. Osnivač je Skupština Unsko-sanskog kantona.

Osnovni kapital upisan u sudski registar iskazan iznosi 11.502.244 KM i 100% je u državnom vlasništvu. Djelatnost Društva je upravljanje svim državnim šumama i šumskim zemljištem u administrativnim granicama Unsko-sanskog kantona, na osnovu zaključenog Ugovora o prenosu poslova sa Ministarstvom šumarstva poljoprivrede i vodoprivrede Unsko-sanskog kantona. Ukupna površina kojom Društvo gospodari šumama i šumskim zemljištem je 190.800 ha. Značajan dio od 85.899 ha obuhvata područje visokih šuma, 86.234 ha čine niske šume, dok se preostalih 18.667 ha odnosi na šumsko zemljište.

Statutom Društva iz septembra 2011. godine uređena je organizacija Društva, koje posluje kao jedinstven pravni subjekt. Društvo posluje putem direkcije, u okviru koje su poslovi sistematizovani kroz organizacione jedinice: pogone, sektore, službe i odjeljenja i sedam podružnica. U Društvu je 31. 12. 2020. godine bilo 626 zaposlenika, a sistematizovano je 857 radnih mjesta.

Sjedište Društva je u Ulici Radnička bb, Bosanska Krupa.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od decembra 2020. godine do juna 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U rješavanju problema oko izrade šumskoprivrednih osnova uključila se Skupština i Vlada Unsko-sanskog kantona, Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Kantonalna uprava za šumarstvo i ostali kantonalni organi kako bi Društvo nastavilo zakonito poslovati;

- 2) Izvršena su rezerviranja u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi na datum bilansa troškovi, obveze i finansijski rezultat bili realno iskazani;

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Nastaviti aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

Nerealizovane preporuke

- 1) Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje imovine;
- 2) Utvrditi način formiranja statutarne i drugih rezervi kako bi, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Društvo istinito i objektivno prikazalo finansijski položaj (stanje kapitala).

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu data je ukupno 20 preporuka, od čega je 17 novih i tri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2014. godinu (dvije nerealizovane i jedna djelimično realizovana).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, a u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima Društva, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice: pogone, sektore, službe i odjeljenja i sedam podružnica. Samostalna organizacijska jedinica je Odjel za internu reviziju.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o popisu, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o reprezentaciji i drugi. Međutim, navedeni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola, što je dovelo do određenih propusta, koji se odnose na sljedeće: nije utvrđeno da li knjigovodstvena vrijednost investicija u toku premašuje nadoknadivu vrijednost imovine, ne možemo potvrditi strukturu i visinu iskazanog kapitala, nisu poštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama, nije donesen Pravilnik o javnim nabavkama kako

nalaže član 35. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Plan javnih nabavki nije detaljno razrađen i dr. **Za ove nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u Izvještaju.**

Društvo je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² i sačinilo Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu. **Društvo nije donijelo interni akt za upravljanje rizikom, nije donesena mapa procesa, strategija procjene rizika i uspostavljen registar rizika. Nije izvršena procjena, značajnost i stepen rizika ni za jedan proces poslovanja.**

Pravilnikom o radu regulisan je način zapošljavanja u Društvu. Društvo je tokom 2020. godine zaposlilo ukupno 255 novih radnika, i to: 62 na neodređeno vrijeme, 22 pripravnika na osnovu programa Federalnog zavoda za zapošljavanje (Prvo radno iskustvo) i 171 zaposlenik na osnovu Uredbe o postupku prijema u radni odnos³. S pojedinim zaposlenicima koji su angažovani prema Uredbi istekli su ugovori o radu na određeno, a zaključivani su novi ugovori (na određeno i neodređeno vrijeme, putem javnog konkursa i na osnovu Uredbe o postupku prijema u radni odnos i člana 14. Pravilnika o radu).

Zapošljavanje radnika kontinuirano se vrši se bez provođenja javnog oglašavanja (najvećim dijelom za poslove pomoćnih radnika), odnosno primjenjujući član 6. stav 1) Uredbe o postupku prijema u radni odnos. Ovaj član propisuje izuzeće od javnog oglašavanja, odnosno da se prijem u radni odnos za konkretno radno mjesto, iznimno vrši bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, na određeno vrijeme, najdalje do 180 dana, jednokratno u toku kalendarske godine. S pojedinim zaposlenicima kojima su istekli ugovori o radu na određeno, nakon isteka roka od 180 dana, zaključivani su novi ugovori (na određeno i na neodređeno).

Prijem u radni odnos za veći broj novozaposlenih nije vršen u skladu sa Zakonom o radu, član 20.a), koji nalaže obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već su primjenjivana izuzeća, shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja, niti rok utvrđen Uredbom za zapošljavanje bez javnog oglašavanja, jer je Društvo zaključivalo nove ugovore sa pojedinim zaposlenicima. Budući da je Društvo 2020. godine poslovalo sa gubitkom od 2.680.345 KM, i da je ostvaren pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na planirano, ne možemo potvrditi opravdanost zapošljavanja koje se najvećim dijelom odnosilo na pomoćne radnike.

Preporuke:

- **donijeti interni akt za upravljanje rizikom, mapu procesa, strategiju procjene rizika i registar rizika, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH;**
- **prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.**

Organi upravljanja

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupština Društva, u sastavu: Jasmin Salkić – predsjednik, i članovi: Sulejman Kazić, Sebiha Pašalić, Midhad Salkić, Edin Pehlić, Sejfidin Muškić i Samir Suljkanović, imenovana je Odlukom Skupštine Unsko-sanskog kantona 21. 5. 2019. godine na period od četiri godine. U 2020. godini održano je devet sjednica.

¹ „Sl. novine FBiH“, broj: 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj: 06/17

³ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 7/19 i 11/19

Nadzorni odbor, u skladu sa Statutom Društva, čine: Sabina Beganović – predsjednica, Enis Didović – član, Aldijana Musić-Hodžić – članica, Said Selimović – član, Ibrahim Livaković – član, Ismar Dupanović – član i Ekrem Bratić – član. Imenovan je Odlukom Skupštine Društva na sjednici održanoj 19. 4. 2019. godine na period od četiri godine, počevši od dana donošenja Odluke. Nadzorni odbor održao je 14 sjednica u 2020. godini.

Upravu Društva čine: Šerif Kaljiković – direktor, Denis Burzić – izvršni direktor za oblast šumarstva, Enes Duraković – izvršni direktor za oblast ekonomije i Sanel Bajramović – izvršni direktor za oblast prava. Upravu Društva imenovao je Nadzorni odbor na mandatni period od četiri godine, počevši od 14. 5. 2019. godine.

Odbor za reviziju čine Ismet Đuzelić – predsjednik, Sanela Alibegović – članica i Adil Behrem – član. Imenovan je na osnovu Odluke Skupštine, nakon provedene konkursne procedure, 20. 6. 2019. godine na period od četiri godine. Odbor za reviziju u 2020. godini održao je deset sjednica, na kojima je razmatrao Izvještaje Odjela za internu reviziju.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju uspostavljen je u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru FBiH, provedbenim aktima subjekta revizije (Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva). Odjel se sastoji od tri člana: direktora Aldina Bajrića koji nije zaposlenik Društva i imenovan je Odlukom Odbora za reviziju od 14. 10. 2020. godine na mandatni period od četiri godine (do 14. 10. 2020. Odjel nije imao direktora) i dva izvršioca. Sačinjen je Program rada za 2020. godinu, koji je usvojio Odbor za reviziju. Trogodišnji strateški plan nije pripremljen i donesen u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji institucija u FBiH. Tokom 2020. godine sačinjena su i usvojena 24 izvještaja koji su se odnosili na: realizaciju datih preporuka Odbora za reviziju za 2019. godinu, reviziju procesa proizvodnje, revizija troškova prevoza, revizija usaglašenosti podataka u materijalnim knjigama, fakturama, knjigovodstvenim evidencijama i ugovorima, revizija elemenata obračuna plaća, reviziju javnih nabavki i dr. Odjel za internu reviziju nije sačinio Godišnji Izvještaj o radu.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da nije izvršena adekvatna procjena rizika za procese na nivou Društva, odnosno odabir procesa za revidiranje u 2020. godini. Konstatujemo da obim izvršenih revizija nije dovoljan da se prepoznaju potencijalna pogrešna prikazivanja. U Planu rada za 2020. godinu nisu predviđeni procesi koji mogu imati značajne rizike u poslovanju, u cilju poboljšanja poslovanja Društva.

Preporuka:

- ***Odjel za internu reviziju treba pripremiti trogodišnji strateški plan, u skladu s članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, te planirati revizije procesa koji mogu imati značajne rizike u poslovanju, da bi se poboljšao sistem unutrašnjih kontrola i upravljanja, i sačiniti godišnji izvještaj o radu.***

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Društvo obavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa, jer obuhvata upravljanje državnim šumama Unsko-sanskog kantona. **Članom 51. Zakona o šumama predviđeno je da Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama korisniku šuma.**

Društvo je 18. 6. 2009. godine potpisalo Ugovor o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama sa Ministarstvom za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Unsko-sanskog kantona. Predmet ugovora su poslovi, zadaci i odgovornosti koji se prenose na Šumskoprivredno društvo, kao i poslovi: donošenje šumskogospodarske osnove, izrada projekata za izvođenje i njihova realizacija, održavanje i izgradnja šumske infrastrukture, promet šumskih drvnih sortimenata, izvršavanje programa i planova jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma, provođenje programa integralne zaštite šuma, proizvodnja i promet šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala i vođenje propisanih knjiga evidencije, izvršavanje planova iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda od stručnih lica Društva i poduzimanje drugih radnji iz domena kontrole, poslovi obilježavanja granica državnih šuma, poslovi doznake, primanja, te

premjeravanja i izdavanja otpremnog iskaza u privatnim šumama.

Nakon njegovog isteka, Društvo je do kraja 2016. godine sklopilo Aneks ugovora o produženju i prenosu poslova gospodarenja državnim šumama. Međutim, za period od 2017. do kraja 2020. godine novi ugovor niti aneksi ugovora nisu zaključeni, iako se Društvo u više navrata obraćalo kantonalnom ministarstvu. Društvo je nastavilo obavljati poslove gospodarenja šumama bez zaključenog ugovora.

Na osnovu Pisma menadžmentu Ureda za reviziju institucija u FBiH, u kojem je skrenuta pažnja da se intenziviraju aktivnosti sa ministarstvom kako bi se zaključio ugovor o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama i kako bi Društvo imalo pravni osnov za obavljanje poslova iz nadležnosti, Društvo je postupilo, te zaključilo Ugovor 23. 4. 2021. godine na period od pet godina.

Šumskoprivredne osnove

Članom 9. Zakona o šumama Unsko-sanskog kantona propisano je da se šumama na prostoru jednog šumskoprivrednog područja gospodari po odredbama šumskoprivredne osnove (ŠPO), godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove i projekata za izvođenje. Odredbe šumskoprivredne osnove su obavezne, a donesene su za sljedeća područja:

- Šumskoprivredna osnova za ŠPD "Bosansko petrovačko";
- Šumskoprivredna osnova za ŠPD "Bosansko grahovski dio i Drvarski dio";
- Šumskoprivredna osnova za ŠPD "Sansko";
- Šumskoprivredna osnova za ŠPD "Ključko";
- Šumskoprivredna osnova za ŠPD "Unsko".

Na osnovu člana 10. Zakona o šumama USK, prijedloga Kantonalne uprave za šumarstvo i stručnog mišljenja komisije Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva USK donosi odluku o usvajanju ŠPO koje se odnose na period od 10 godina.

Društvo (Sektor za uređivanje šuma) donosi prijedlog šumskoprivredne osnove. Nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumskoprivredne osnove vrši Ministarstvo putem Kantonalne uprave za šumarstvo i stručne komisije. Sistem, rad i troškove stručne komisije određuje Ministarstvo.

Šumskoprivredna osnova za ŠPD "Ključko" istekla je sa 31. 12. 2020. godine i u toku je donošenje prijedloga za novu osnovu (šumskoprivredne osnove za ostala područja nisu istekle). Ugovor o pružanju usluga nadzora nad izradom šumskogospodarske osnove za ŠP područje "Ključko" potpisan je od 22. 9. 2020. godine između Vlade Unsko-sanskog kantona, Ministarstva poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona i izvršioca "Wald-Projekt" d.o.o. Bosanska Krupa (tender objavljen na portal 5. 6. 2020. godine). Navedeni nadzor se obavlja u skladu sa Zakonom o šumama, Odlukom o izradi, sadržaju i primjeni šumskoprivrednih osnova¹. Od izvođača nadzora dostavljena su četiri izvještaja (27.10., 17.11., 4. 12. i 28. 12. 2020. godine). Do okončanja revizije šumskoprivredna osnova za područje „Ključkog“ nije bila usvojena. U međuvremenu je donesen Godišnji plan gospodarenja šumama "Ključko" za 2021. godinu do donošenja nove šumskogospodarske osnove. Na Plan je dato pozitivno mišljenje općinskog načelnika Općine Sanski Most 26. 11. 2020. godine na čijem području se nalaze šume, te saglasnost Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva USK od 27. 11. 2020. godine. Zakonom o šumama USK je utvrđena mogućnost da zbog nepravovremenog donošenja ŠPO za pojedino područje, šumama se može gospodariti na osnovu godišnjeg plana gospodarenja, najduže četiri godine.

Članom 9, stav (1) Zakona utvrđeno je da šumskoprivredna osnova mora biti usklađena sa smjernicama šumarskog programa kantona i kantonalnim šumsko-razvojnim planom. Kantonalni šumarski program definiše opću politiku šumarstva, gospodarenja šumama i šumarskim zemljištem i dr. Sastoji se od dva dijela: opći i izvedbeni (opći dio donosi se na razdoblje od 20 godina, a Izvedbeni na 10 godina). Opći dio određuje glavne ciljeve, načela i smjernice za trajno gospodarenje šumama u kantonu i donosi ga Skupština Unsko-sanskog kantona. Izvedbeni dio predstavlja osnovu za korištenje namjenskih sredstava budžeta kantona u skladu sa odredbama Zakona o šumama, a donosi ga Vlada Unsko-sanskog kantona.

Skupština i Vlada Unsko-sanskog kantona nisu donijele šumarski program, niti šumsko-razvojni plan, što su bile u obavezi u skladu sa članovima 6. i 7. Zakona o šumama.

¹„Sl. novine FBiH“ br. 15/14, 45/18, 82/19

Preporuka:

- **Osnivači Društva, Skupština i Vlada Unsko-sanskog kantona, svako u okviru svoje nadležnosti, trebaju usvojiti Šumarski program i šumsko-razvojni plan, u skladu sa Zakonom o šumama Unsko-sanskog kantona.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Uprava Društva, u skladu s članovima 22–24. Zakona o javnim preduzećima¹ i Statutom Društva, sačinjava trogodišnje planove poslovanja. Izrađeni Nacrt plana poslovanja, nakon odobrenja Nadzornog odbora, usvaja Skupština Društva. Trogodišnji plan poslovanja Društva za 2018–2020. godinu sačinjen je u decembru 2017. godine, na koji je saglasnost dao Nadzorni odbor 18. 12. 2017. godine, a Skupština društva usvojila ga je 25. 12. 2017. godine. Trogodišnji plan je urađen sa detaljnim analizama trenutnog stanja i planiranih aktivnosti po šumskoprivrednim područjima. U trogodišnjem planu dat je pregled očekivanih prihoda, rashoda, plan radne snage, plan sječa, šumskouzgojnih radova i dr.

Društvo je u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, dostavilo trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH u decembru 2020. godine.

Osnova za izradu plana Društva bili su: Zakon o šumama Unsko-sanskog kantona²; Zakon o javnim preduzećima; Statut Društva; Šumskoprivredne osnove za područja Bosansko Petrovačko, Bosanskograhovsko i Drvarsko, Sansko, Ključko i Unsko, Odluka o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu, godišnji planovi realizacije, jedinstveni cjenovnik proizvoda i usluga; raspoloživa radna snaga; raspoloživa materijalna i finansijska sredstva, te ciljevi poslovanja. Također, u Društvu je usvojena Procedura izrade trogodišnjih i godišnjih planova rada i poslovanja 13. 7. 2017. godine, kao i Smjernice za izradu revidiranog plana rada i poslovanja za 2020. godinu.

Izvršenje Plana poslovanja prati Uprava sa Sektorom ekonomskih poslova, Službom plana, analize i razvoja i ostalim organizacijskim dijelovima - učesnicima u procesu planiranja. Uprava Društva, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, razmatra ostvarenje godišnjeg plana poslovanja i u slučaju potrebe donosi odluku o revidiranju i usaglašavanju plana radi njegovog prilagođavanja nastalim promijenjenim uslovima. **Izvršene su izmjene Trogodišnjeg plana poslovanja (u dijelu plana za 2020. godinu) u decembru 2019. godine, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost 16. 12. 2019. godine, a Skupština Društva 23. 12. 2019. godine. Međutim, tokom 2020. godine nastala su značajna odstupanja ostvarenog od planiranog rebalansom. Uprava nije usaglasila, niti izvršila potrebne izmjene plana, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže član 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2019. god.	Plan za 2020. god.	Rebalans plana za 2020. god.	Ostvareno u 2020. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	33.911.440	35.785.700	38.377.089	33.022.153	97	86
II	Rashodi	33.188.226	35.615.069	38.203.844	35.702.498	108	93
III	Dobit/gubitak prije poreza	723.214	170.631	173.245	(2.680.345)	370	1.547

U 2020. godini iskazan je ukupan prihod od 33.022.153 KM, što je za 889.287 KM manje u odnosu na ukupne prihode prethodne godine, a u odnosu na planirano za 5.354.936 KM.

Rashodi u 2020. godini iskazani su u iznosu od 35.702.498 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.514.272 KM. Razlog povećanja ukupnih rashoda u odnosu na 2019. godinu odnosi se najvećim dijelom na veće poslovne rashode u dijelu troškova plaća i ostalih ličnih primanja u iznosu od 1.083.060 KM zbog novog zapošljavanja, koje je bilo planirano Trogodišnjim planom poslovanja.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 8/05, 81/08, 22/09, 109/12

² „Sl. glasnik USK“, br. 22/12, 16/16, 12/17, 25/17 I 4/19

U 2020. godini iskazan je gubitak u iznosu od 2.680.345 KM, što je manje za 2.507.100 KM od Rebalansa plana poslovanja kojim je planirana dobit, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.975.131 KM.

Uprava Društva izvještava Nadzorni odbor putem mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja, te Skupštinu Društva najmanje jednom godišnje po izradi godišnjeg izvještaja o poslovanju, koje uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora i Nadzornog odbora.

Preporuka:

- **Uprava Društva treba na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Godišnji izvještaj o radu i poslovanju Nadzorni odbor i Skupština Društva razmatrali su i usvojili u aprilu 2021. godine.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

	KM	
	od 1. 1. do 31. 12. 2020.	od 1. 1. do 31. 12. 2019.
PRIHODI	33.022.153	33.911.440
Poslovni prihodi	32.798.125	33.533.185
Finansijski prihodi	99.263	165.685
Ostali prihodi i dobici	121.237	204.538
Prihodi iz osnova promjene rač. politika	3.528	8.032

Prihodi se mjere na osnovu visine naknade na koju Društvo očekuje da će ostvariti pravo i isključujući iznose naplaćene u ime trećih strana. Društvo priznaje prihode kada prenese kontrolu nad proizvodom ili uslugom kupcu.

- Društvo prodaje drvene sortimente direktno kupcima prema ugovorima. Prihodi se priznaju kada je kontrola nad dobrima prenesena na kupca, što odgovara trenutku kada su dobra isporučena na specifičnu lokaciju (isporuka). Nakon isporuke, kupac u potpunosti raspolaže proizvodima i određuje uslove za prodaju proizvoda, ima primarnu odgovornost za daljnju provjeru dobara i snosi rizik zastarijevanja i gubitka u odnosu na proizvode. Potraživanja se priznaju kada se dobra isporuče kupcu jer ovo predstavlja trenutak u kojem pravo na naknadu postane bezuslovno, i potreban je samo protok vremena potreban prije nego plaćanje dospije na naplatu.
- Prihodi od pružanja usluga se priznaju u računovodstvenom periodu u kojem su usluge pružene. Za ugovore s fiksnom cijenom, prihodi se priznaju temeljeno na stvarnoj usluzi pruženoj na kraju izvještajnog perioda kao proporcija ukupne usluge koja treba biti pružena jer kupac prima i koristi uslugu simultano. Ovo se određuje temeljeno na stvarnom broju sati rada i nastalih troškova u odnosu na ukupne očekivane sate rada i ostale troškove.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u visini od 32.798.125 KM. U okviru njih iskazan je prihod od prodaje učinaka u iznosu 29.824.126 KM. Struktura prihoda po vrsti prodatih drvnih sortimenata data je u slijedećoj tabeli:

	od 1. 1. do 31. 12. 2020.	od 1. 1. do 31. 12. 2019.
PRIHODI OD PRODAJE UČINAKA	29.824.126	30.963.002
Prihodi od prodaje na veliko (trupci četinarara)	10.849.434	11.237.384
Prihodi od prodaje na veliko (ogrjev)	7.769.431	8.559.626
Prihodi od prodaje na veliko (trupci liščara)	4.962.487	5.227.403
Prihodi od prodaje na veliko (celuloza)	4.023.761	3.715.918
Prihodi od prodaje na malo (ogrjev)	1.338.527	1.335.872
Ostali prihodi po proizvodima i uslugama	880.486	886.799

Ostvareni poslovni prihodi su manji u odnosu na planirane Revidiranim planom za 2020. godinu za 13,95%. Društvo nije izvršilo usaglašavanje plana u skladu sa značajnim odstupanjima.

Vlada Federacije BiH donijela je Odluku o općim uslovima prodaje šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine¹ i Odluku o izmjenama te Odluke², kojima propisuje obavezu transparentnog i tržišnog načina prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma, ciljeve, način i opće uslove prodaje, te računanje rezerve/minimalne cijene u cjenovniku. Prihodi od prodaje učinaka realizuju se na osnovu javnog poziva za podnošenje prijave za godišnje ugovaranje isporuke drvnih sortimenata.

Uprava Društva je objavila raspoložive količine drvnih sortimenata za ugovaranje u poslovnoj 2020. godini na osnovu: Godišnjeg plana poslovanja za 2020. godinu, Odluke o utvrđivanju uslova prodaje proizvoda i usluga u Društvu u 2020. godini i Odluke o načinu prodaje drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriju FBiH. Cijene su utvrđene Jedinstvenim minimalnim cjenovnikom proizvoda šumarstava i usluga za 2020. godinu koji je donio Nadzorni odbor Društva 16. 12. 2019. godine.

Javni poziv za podnošenje prijave za godišnje ugovaranje isporuke drvnih sortimenata objavljen je 6. 11. 2019. godine, a provela ga je imenovana Komisija. Poziv je objavljen u dnevnom listu „Krajina“. Dostavljen je svim poslovnim partnerima, šumarijama i istaknut na oglasnim pločama Društva, oglasnim pločama šumarija i objavljen na web-stranici Društva. Rok za dostavu dokumentacije po javnom pozivu bio je 22. 11. 2019. godine. Komisija za prodaju šumskih drvnih sortimenata putem godišnjih ugovora utvrdila je 24. 12. 2019. godine listu kupaca sa količinama šumskih drvnih sortimenata. Kriteriji po kojima se biraju najpovoljniji su: ukupna količina, ostvareni promet i broj zaposlenih. Ugovori o prodaji sa izabranim ponuđačima zaključeni su u februaru 2020. godine, a prodaja se vrši sukcesivnim isporukama. U toku 2020. godine objavljeno je ukupno 10 javnih poziva.

Najveći promet ostvaren je sa kupcima: „Asiks“ d.o.o. Kotor Varoš (ukupan promet 3.084.211 KM), „Husetić“ d.o.o. Bosanski Petrovac (ukupan promet 2.315.634 KM), „Pehadžić“ d.o.o. Ključ (ukupan promet 1.356.614 KM) i „Horozović“ d.o.o. Sanski Most (ukupan promet 1.035.624 KM).

Sa kupcima su sklopljeni ugovori prema cijenama iz Cjenovnika, koje se razlikuju zavisno od vrste drvnih sortimenata kao i mjesta preuzimanja (na panju, kod panja ili na međustovarištu).

Kao primjer navodimo cijene za sljedeće sortimente: trupci za rezanje četinarara (jela, smrča, bor) – I klasa 181,35 KM/m³, II klasa 175,95 KM/m³ i III klasa 138,06 KM/m³; trupci za rezanje liščara I klasa 159,12 KM/m³, II klasa 134,55 KM/m³ i III klasa 109,98 KM/m³, ogrjevno drvo tvrdi liščari 85,41 KM/m³ i četinarska celuloza – jela i smrča 85, 73 KM/m³. Na osnovu Odluke Nadzornog odbora za maj, juni, juli, septembar, oktobar i novembar odobreni su rabati: za liščarski ogrjev 10% i četinarske trupce 7%.

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 13/08

² „Sl. novine FBiH“, broj 25/10

Prodaja drveta za potrebe lokalnog stanovništva (maloprodaja) vrši se slobodnom prodajom, na osnovu Cjenovnika, za potrebe mjesnog (lokalnog) stanovništva u šumi na panju, na međustovarištu i centralnom lageru, sabir iza redovnih sječa i prodaja sitnog tehničkog drveta u šumi na panju i međustovarištu.

Društvo je ostvarilo **prihode po osnovu aktiviranja ili potrošnje učinaka** u iznosu od 2.884.539 KM i najvećim dijelom se odnose na prihod od izgradnje puteva (951.076 KM), izradu izvedbenih projekata (500.021 KM), rad mašina na uređenju puteva i okoliša (365.111 KM), prijevoz, utovar i istovar (392.183 KM) i na sadnice i sjemena (226.965 KM). Puteve održava i gradi Podružnica „Građenje, mehanizacija i održavanje“ Bosanski Petrovac. Prihodi od prijevoza i mehanizacije podrazumijevaju prijevoz rastresitog materijala iz proizvodnje separacije i održavanje puteva, čišćenje snijega, interne usluge mehaničke radionice i izgradnju šumskih puteva.

Uvidom u dokumentaciju konstatujemo da ove transakcije predstavljaju internu realizaciju. Priznavanje i utvrđivanje vrijednosti navedenih prihoda nije uređeno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Pravilnikom o kontnom okviru propisano je iskazivanje ovih prihoda, te istovremeno priznavanje troškova. Društvo nije donijelo interni akt kojim su regulisane transakcije između organizacionih jedinica po ovom osnovu, niti je utvrđena njihova stvarna cijena.

Preporuka:

- ***donijeti interni akt kojim će se regulisati transakcije između organizacionih jedinica po osnovu interne realizacije i utvrditi njihovu stvarnu cijenu.***

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 121.237 KM i najvećim dijelom odnose se na: prihode od ukidanja rezervisanja po sudskim sporovima (78.674 KM), prihode od naplate štete (16.760 KM), prihode od prodaje opreme i transportnih sredstava (6.250 KM), i naplaćena otpisana potraživanja (5.368 KM).

7.1.1.3 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iznose 99.263 KM i i odnose se na prihode od kamata za obveznice FBiH za ratna potraživanja. Kamata iznosi 2,5% i plaća se godišnje.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 35.702.498 KM, a čine ih:

	KM	
	1.1.-31.12.2020.	1.1.-31.12.2019
RASHODI	35.702.498	33.188.226
Poslovni rashodi:	35.640.793	33.027.108
Materijalni troškovi	1.852.646	1.976.523
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	17.000.165	15.917.105
Troškovi proizvodnih usluga	11.285.542	11.235.903
Amortizacija	1.865.526	1.879.061
Troškovi rezerviranja	395.999	299.611
Nematerijalni troškovi	2.626.473	2.834.438
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	-	1.115.533
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	614.442	-
Finansijski rashodi	-	9.272
Ostali rashodi i gubici, osim s osnove stalnih sredstava namijenjenih prodaji	51.384	111.588
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	569
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ran. per.	10.321	39.689

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 35.640.793 KM, a najznačajniji su u strukturi ukupnih rashoda.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.852.646 KM, a odnose se na: utrošenu električnu energiju i gorivo (822.767 KM), otpis sitnog inventara, autoguma i HTZ opreme (288.119 KM), troškove sirovina i materijala (534.098 KM sadnice, sjemena i osnovna sirovina), te troškove rezervnih dijelova (207.662 KM),.

Troškove energije i goriva najvećim dijelom čine: utrošeno gorivo i mazivo (572.431 KM), utrošena energija, gorivo za motorne pile i dr. (156.098 KM) i utrošena električna energija (46.485 KM).

Utrošeno gorivo (benzin, nafta, autoplina, ulja i maziva) nabavljano je od tri dobavljača za šest različitih područja (Bosanski Petrovac, Ključ, Cazin, Bosanska Krupa, Bihać i Sanski Most) „Čavkunović BP“ d.o.o. Bihać, „Energopetrol“ d.o.o. Sarajevo, „Hifa Petrol“ d.d. Sarajevo, na osnovu okvirnih sporazuma zaključenih u 2020. godini, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. U Društvu su usvojene: Procedura o korištenju službenih motornih vozila, Pravilnik o potrošnji goriva, maziva i rezervnih dijelova, Normativi potrošnje goriva, maziva i rezervnih dijelova i Procedura za korištenje aplikacije sistema satelitskog praćenja putničkih vozila, teretnih i radnih mašina (GPS uređaji). Kontrolu korištenja svih službenih vozila vrše odgovorne osobe podružnice sa Sektorom za iskorištavanje šuma i Odjeljenjem interne kontrole prema normativu koji je utvrđen Pravilnikom, osim u slučaju kvara ili posebnih uslova puta, kada se pismeno evidentira i upućuje Komisiji za praćenje pravilnika. Rukovodioci organizacijskih jedinica redovno dostavljaju mjesečne izvještaje o potrošnji goriva maziva i rezervnih dijelova, sa svim uredno popunjenim obrascima (propisanim procedurama). Nabavka goriva vrši se putem kartica, na osnovu dostavljenog spiska radnika Društva koji imaju pravo točiti gorivo. Zadužena osoba za vozilo raspolaže karticama za sipanje goriva isključivo u tu svrhu, te se na kraju mjeseca vrši usaglašavanje evidencije putnih naloga i računa sa izvještajem o potrošnji goriva, u skladu s procedurama. Utrošak odnosno kontrolu vrše poslovođe radilišta, kontrolor materijalno – finansijskog odjela i komisije za analizu i praćenje Pravilnika. Na kraju mjeseca vrši se usaglašavanje evidencije putnih naloga i računa sa izvještajem o potrošnji goriva, u skladu s procedurom.

Društvo ima 124 putničkih i teretnih vozila, te 82 različite radne mašine. Uvidom u dokumentaciju konstatiramo da Društvo ima uspostavljenu kontrolu nad ovim procesom.

Troškovi sirovina i materijala odnose se najvećim dijelom na utrošak robe sa skladišta, i to: utrošeni materijal u prometu proizvoda i usluga (256.542 KM – interni rad - sadnice, sjemena i dr.), osnovne sirovine i materijal (202.991 KM), kancelarijski i materijal za čišćenje (74.565 KM).

Uvidom u uzorkom odabranu dokumentaciju utvrdili smo da nije bilo nepravilnosti.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plaće i ostala lična primanja, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	17.000.165
Troškovi plaća i naknada plaća	14.198.216
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	2.733.307
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	68.642

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 17.000.165 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.083.060 KM ili 7%. Povećanje ukupnog iznosa za bruto plaće u odnosu na prethodni period je posljedica većeg broja novozaposlenih. U okviru njih najveći su troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih u iznosu od 14.198.216 KM, a čine ih: neto plaće i pripadajući porezi i doprinosi.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada za januar, septembar i decembar 2020. godine. Obračun i isplata plaća i naknada u Društvu vrši se na osnovu Granskog kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti šumarstva u Federaciji BiH (septembar 2016. godine) i Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona, Pravilnika o radu i ugovora potpisanih sa zaposlenicima. Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona između ostalog propisana je plaća direktora i izvršnih direktora javnog preduzeća, naknade za rad skupštine, nadzornog odbora i odbora za reviziju. Osnovna plaća u Društvu je proizvod najniže neto plaće i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje radnik obavlja za puno radno vrijeme, normalne uslove i rezultate rada. Najniža neto plaća je proizvod najniže neto satnice i broja sati za pojedini mjesec. Najniža neto satnica iznosi 2,90 KM. Po složenosti, poslovi su razvrstani u VII grupa, s rasponom koeficijenata od 1,38 do 4,00.

Najviša neto plaća isplaćena u Društvu u 2020. godini je plaća direktora u iznosu od 2.930 KM, a najniža u iznosu od 590 KM (pomoćni radnik).

Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje Društvo vodi utvrdili smo da one sadrže podatak o početku i završetku radnog vremena, kako nalaže Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu i Procedurom za vođenje evidencije o radnom vremenu radnika (juli 2017. godine). Pravilnikom o radu, članom 39. propisano je radno vrijeme od 7.00 do 15.30 sati (pojedini dijelovi Društva od 6.30 do 15.00 sati).

Visina plaće za direktora i izvršne direktore reguliše se ugovorom, a utvrđuje je Nadzorni odbor, uz saglasnost Vlade Unsko-sanskog kantona. Ugovorima koje je Nadzorni odbor zaključio sa članovima Uprave utvrđena je mjesečna osnovna plaća direktora Društva u iznosu od tri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u prethodnom mjesecu u Društvu, uvećana za svaku godinu navršenog staža za 0,6%, a izvršnim direktorima u iznosu od 2,7 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Društvu.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun plaća i ostalih ličnih primanja nisu utvrđene nepravilnosti.

Na osnovu izmjena Zakona o šumama¹ od 15. 3. 2019. godine neposredna zaštita šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu prenesena je iz nadležnosti Društva Kantonalnoj upravi za šumarstvo, u čijoj je nadležnosti već bilo čuvanje šuma u periodu od 2010. do 2017. godine. Instrukcijom resornog ministarstva – Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona – navedena je obaveza Društvu kao korisniku državnih šuma da putem organizirane čuvarske službe osigura kontinuitet neposredne zaštite državnih šuma i šumskog zemljišta do okončanja procedure primopredaje čuvarskih (lugarskih) reona između Društva i Kantonalne uprave za šumarstvo. Primopredaja se do okončanja revizije nije izvršila, iako su iz Društva upozoravali na to stanje i obraćali se Vladi Unsko-sanskog kantona i resornom ministarstvu i Kantonalnom pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona sa zahtjevom za radni sastanak (tokom 2019. i 2021. godine). Društvo je postupajući po Instrukciji nastavilo raditi i podnosilo zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka, iako ga općinski sudovi ne smatraju ovlaštenim organom za njihovo podnošenje. U Društvu je na 31. 12. 2020. godine bilo ukupno 56 čuvara šume: Šumarija Bosanska Krupa 13 čuvara, Šumarija Bihać 8, Šumarija Cazin 11, Šumarija Bosanski Petrovac 13, Šumarija Ključ 3 i Šumarija Sanski Most 8 čuvara. Uvidom u evidencije o prisustvu na poslu i ugovore zaključene sa čuvarima evidentirano je radno vrijeme od 6.30 do 15 sati. Iz navedenog proizilazi da Kantonalna uprava za šumarstvo koja je ovlaštena po Zakonu za čuvanje šuma to ne radi, a Društvo koje radi po Instrukciji nije ovlašteno za podnošenje prijava i sud takve prijave odbacuje. Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona dužno je obezbijediti neposrednu zaštitu šuma i šumskog zemljišta u skladu sa članom 65. Zakona o šumama Unsko-sanskog kantona. Iako se Društvo obraćalo ministarstvu da se riješi pitanje čuvanja šuma, do okončanja revizije nije ništa poduzelo.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti prema Vladi Unsko-sanskog kantona i Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona u cilju obezbjeđenja neposredne zaštite šuma i šumskog zemljišta koji su u vlasništvu države.*

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih, iskazani u iznosu od 2.733.307 KM, regulisani su i isplaćeni u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti šumarstva u Federaciji BiH, Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i odlukama direktora o visini utvrđenih naknada. U okviru ovih troškova najznačajniji su troškovi toplog obroka od 1.864.157 KM, troškovi regresa za godišnji odmor u iznosu od 301.301 KM, troškovi prevoza na posao i sa posla od 360.658 KM, naknade ostalih troškova i druga materijalna prava zaposlenih (naknada za praznike) od 137.000 KM, te dnevnice za službena putovanja i troškovi smještaja u inostranstvu i u zemlji u iznosu od 5.527 KM.

Naknade za topli obrok obračunavane su na osnovu Odluke direktora o utvrđivanju visine naknade za ishranu u toku rada u visini od 12,50 KM dnevno, a u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti šumarstva u Federaciji BiH.

Naknade za prevoz na posao i sa posla odnose se na troškove prevoza za dolazak i odlazak sa posla, u skladu sa Pravilnikom o radu i Odlukom direktora, za zaposlenike kojima nije osiguran prevoz. Pravo na priznavanje troškova prevoza imaju zaposlenici koji putuju svaki dan na posao od mjesta stanovanja do mjesta rada, za relacije duže od 3 kilometra. Zaposlenik ostvaruje pravo na naknadu u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog, odnosno međugradskog saobraćaja. Pravo na naknadu ostvaruje se na temelju pisanog zahtjeva radnika, potvrde o prebivalištu i utvrđene kilometraže potvrdom prevoznika.

Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres) u 2020. isplaćena je u skladu sa Odlukom direktora o visini regresa, u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije isplate. Regres za 2020. godinu isplaćen je za 637 zaposlenika.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu. Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave.

Naknade članovima odbora iskazane su u iznosu od 68.642 KM, a odnose se na isplate naknada članovima odbora (60.989 KM) i naknade po osnovu ugovora o djelu (7.653 KM).

¹ „Sl. glasnik USK-a“ br. 4/19;

U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonom o porezu na dohodak,¹ Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak² i Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona, obračunava se i isplaćuje mjesečna naknada članovima odbora. Visina novčane naknade članovima Skupštine iskazana je u iznosu od 19.835 KM (predsjednik 350 KM, član 300 KM), članovima Nadzornog odbora u iznosu od 30.572 KM (predsjedniku 350 KM, članovima 300 KM), naknade članovima Odbora za reviziju u iznosu od 7.886 KM (predsjedniku 250 KM, članovima 200 KM) i direktoru Odjela interne revizije u iznosu od 2.696 KM.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 11.285.542 KM. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi: usluga izrade i dorade učinaka u iznosu od 9.763.701 KM, usluga održavanja od 1.252.681 KM, transportnih usluga u iznosu od 221.390 KM i reklame i sponzorstva od 47.445 KM.

Usluge izrade i dorade učinaka čine najvećim dijelom odnose se na troškove usluge u šumarstvu - sječe i izvoza šume od 9.199.795 KM (Planom poslovanja planirano 9.391.872 KM) i usluge u šumarstvu – doznaka stabala i izrada izvedbenih projekata - interni rad od 500.021 KM. U okviru ovih troškova vrši se izvođenje radova u šumi (izvoz, sječa, rezanje i troškovi na doradi proizvoda) za koje su zaključeni ugovori sa kooperantima. Ugovori su zaključeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Aneks II, dio B Zakona, i na osnovu projekata sječe po šumarijama. Društvo saraduje sa 20-ak kooperanata, od kojih navodimo: „Lozić“ d.o.o. Bosanski Petrovac (1.836.801 KM), „Mele Company“ d.o.o. Bosanski Petrovac (1.696.791 KM), „Lonić company“ d.o.o. Bosanska Krupa (926.493 KM), „Melić Group“ d.o.o. Bosanski Petrovac (853.075 KM), „KH Javor“ d.o.o. Bihać (490.387 KM), „Lelić komerc“ d.o.o. Bosanska Krupa (486.926 KM), „Euromodus“ d.o.o. Laktaši (440.470 KM), „Lapić“ d.o.o. Bosanski Petrovac (438.544 KM), „Hujčić-Ramić“ d.o.o. (419.920 KM), „Reduktor“ d.o.o. Bosanski Petrovac (408.904 KM), „Semering“ d.o.o. Sanski Most (378.705 KM), „Lembus“ d.o.o. Bosanski Petrovac (371.224 KM), „FF-HS“ d.o.o. Bihać (256.114 KM), „Bonita“ d.o.o. Trebinje (179.379 KM), „Čarkić“ d.o.o. Ključ (78.569 KM), „Dabar Holz“ d.o.o. Kozarska Dubica (189.373 KM), „Jami“ d.o.o. Drvar (163.340 KM), „Drvosječa“ d.o.o. Bužim (87.094 KM) i dr. Uvođenje u posao sječe i izvoza drvnih sortimenata vrši se nakon zaključivanja ugovora, a na osnovu zapisnika koji zaključuje upravnik šumarije i ovlašteni predstavnik preduzeća. Za realizaciju ugovora odgovoran je upravnik šumarije i Komisija za pregled odjela nakon završenih usluga, koju imenuje naručilac - Društvo, koja prati, vrši nadzor i kontrolu sječe po projektu. Sve fakture o pruženim uslugama likvidira upravnik šumarije i izvođač radova. Društvo zadržava 15% iznosa od svake faktorne vrijednosti koju isplaćuje po izvršenom tehničkom prijemu usluga. Postupak za provođenje nabavke šire pojašnjen u tački 8. Izvještaja.

Usluge sječe i izvoza šume odnose se na poslove koji su u nadležnosti Društva, a koje su obavljala druga pravna lica. Društvo već godinama koristi usluge kooperanata, stvarajući značajne troškove po ovom osnovu. Smatramo da Društvo treba, u cilju racionalizacije i smanjenja troškova, preispitati potrebu angažovanja kooperanata i koristiti vlastitu radnu snagu.

Preporuka:

- **za obavljanje poslova sječe i izvoza šuma preispitati vlastite kapacitete, radi boljeg gospodarenja šumama i ispunjavanja Planova rada i Šumsko gospodarskih osnova.**

Usluge u šumarstvu iskazane u iznosu od 500.021 KM odnose se na rashode po osnovu internog rada (pošumljivanje, popunjavanje, njega i priprema terena, projekti i šumskoprivredne osnove), a odnose se na izradu izvedbenih projekata. To su rashodi koji su ostvareni vlastitim sredstvima i sastavni su dio drugih troškova koji nastaju prilikom implementacije izrade projekata. Ovi interni radovi evidentirani su na stavci prihoda od upotrebe vlastitih sredstava.

Troškovi transportnih usluga iskazani u iznosu od 221.390 KM najvećim dijelom odnose se na transportne usluge u cestovnom prometu proizvoda drvnih sortimenata na području šumarija (183.543 KM) i usluge utovara, istovara i pretovara ogrjevnog drveta (33.185 KM). Usluge transporta vrše se na osnovu

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

² „Sl. novine FBiH“, br. 67/08

potpisanih ugovora sa prevoznicima, zaključenih nakon provedenih postupaka javne nabavke i faktura, obračuna otpremnih iskaza i tovarnih listova. Društvo provodi nadzor i kontrolu nad realizacijom ugovora, a plaćanja se vrše u skladu sa uslovima definisanim ugovorom.

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu od 1.252.681 KM, najvećim dijelom čine ih: usluge održavanja – putevi od 973.692 KM, usluge održavanja transportnih sredstava od 148.056 KM i usluge tekućeg održavanja od 75.268 KM. Usluge održavanja šumskih puteva vrše se uglavnom od Sektora za građenje i mehanizaciju (u iznosu od 948.716 KM), a odnosi se na interni rad. Priznavanje rashoda po ovom osnovu dovodi do istovremenog priznavanja prihoda po istom osnovu.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su u iznosu od 47.445 KM, a odnose se na troškove nastale na osnovu ugovora za sponzoriranje različitih događaja i manifestacija (sponzoriranje Saveza penzionera prilikom održavanja šahovskog turnira, sponzoriranje projekta u uređenju lokaliteta u mjesnim zajednicama, uređenja okoliša škola, dječjih igrališta i sl.).

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.865.526 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, u skladu sa usvojenim politikama Društva, što je detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

Troškovi rezervisanja iskazani su iznosu od 395.999 KM, a odnose se na rezervisanja u skladu sa MRS-om 19 Primanja zaposlenih za 2020. godinu za dugoročna primanja zaposlenih, naknade i druge beneficije od 205.134 KM na osnovu obračuna rezervacija sačinjenog od ovlaštenog aktuara i Rezerviranja za sudske sporove od 190.865 KM na osnovu izvještaja pravnik, uzimajući u obzir vrijednost potraživanja i vjerovatnost odliva resursa koji će biti potrebni za podmirenje obaveza.

7.1.2.2 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 2.626.473 KM, a čine ih: troškovi poreza, naknada i taksi od 2.241.981 KM, troškovi neproizvodnih usluga od 158.697 KM, troškovi premija osiguranja od 59.817 KM (Central osiguranje), troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga od 105.416 KM, troškovi reprezentacije od 6.364 KM, troškovi platnog prometa od 5.158 KM, ostali nematerijalni troškovi od 34.640 KM i troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza u iznosu od 14.400 KM.

Troškovi poreza, naknada i taksi čine najveći dio nematerijalnih troškova, a odnose se najvećim dijelom na: naknade za korištenje državnih šuma u skladu sa Zakonom o šumama Unsko-sanskog kantona (1.765.872 KM), doprinos za izgradnju stanova RVI i porodica šehida (260.848 KM) i komunalne naknade za građevinsko zemljište (64.238 KM).

Zakonom je utvrđena obaveza Društva, kao korisnika šuma da kvartalno plaća naknadu za korištenje šuma u visini od 4% ostvarenog prihoda od ostvarene vrijednosti sječe izračunate po cijenama drveta na panju, na račun budžeta Kantona i 5 % na namjenski račun općine na čijem području se ostvaruje prihod. Unsko-sanskom kantonu je za 2020. godinu uplaćeno ukupno 784.872 KM, a općini 981.040 KM. Naknada se obračunava i uplaćuje kvartalno prema ostvarenom prihodu.

Društvo je za 2020. godinu iskazalo troškove po osnovu doprinosa za izgradnju stanova ratnih vojnih invalida i porodica šehida u iznosu od 260.848 KM. Skupština Unsko-sanskog kantona donijela je u julu 2000. godine Zakon o načinu finansiranja kantonalnog fonda za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide, demobilisane borce i prognane osobe kojim se izdvaja 2 KM /m³ pilanskog drveta ili oblovine u Fond za izgradnju. Međutim, Zakonom o doprinosima u članu 1, stav 2) navedeno je da „Kantoni i nosioci osiguranja ne mogu svojim propisima uvoditi druge vrste i utvrđivati nove stope doprinosa“. Zaključkom Skupštine od 3. 2. 2005. godine predloženo je Vladi USK da preispita zakonitost obaveze. O poduzetim radnjama po ovom osnovu Društvo nema nikakvih informacija. Od 2000. do 2020. godine Društvo je u Fond uplatilo 6.326.077 KM.

Društvo je komunalnu naknadu za građevinsko zemljište iskazalo u iznosu od 64.238 KM. Naknada se isplaćuje na osnovu Rješenja Općine na čijem području se nalazi građevinski objekat, člana 49. Zakona o komunalnim djelatnostima USK i člana 15. Odluke Općine o komunalnoj naknadi za građevinske objekte (poslovni prostori, stan). Zakonom je utvrđena obaveza plaćanja naknade za korištenje objekta i pružanje usluga iz komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje za fizička i pravna lica koji su vlasnici, odnosno korisnici stambenog, poslovnog i drugog prostora koji se koristi u svrhu obavljanja poslovne

djelatnosti. Ukupan iznos komunalne naknade za obračunski period obveznik je dužan plaćati na mjesečnoj osnovi, na depozitni račun općine sa naznakom javni prihodi.

7.1.2.3 Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka

Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka iskazano je u iznosu od 614.442 KM, a odnosi se na sječu, i predstavlja korekciju iskazanih troškova sadržanih u nerealiziranoj proizvodnji i gotovim proizvodima na kraju poslovne godine, u odnosu na iste sadržane u nerealiziranoj proizvodnji i gotovim proizvodima na početku poslovne godine.

7.1.2.4 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 51.384 KM, a odnose se na: rashode i gubitke na zalihama materijala i robe i ostali rashodi (33.329 KM), te utvrđene manjkove i gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava (16.138 KM) po redovnom godišnjem popisu i otpisane po prijedlogu popisnih komisija i relevantnih odluka.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2020. godini ostvarilo gubitak u iznosu od 2.674.594 KM, dok je u 2019. godini iskazana dobit u iznosu od 681.203 KM.

Na ostvareni gubitak je u najvećem dijelu uticalo povećanje troškova plaća i ostalih primanja za 1.083.060 KM. Rashodi u 2020. godini iskazani su u iznosu od 35.702.498 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 2.514.272 KM.

U 2020. godini iskazan je ukupan prihod od 33.022.153 KM što je za 889.287 KM manje u odnosu na ukupne prihode prethodne godine.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat s obzirom na to da Društvo:

- na datum bilansa nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava;
- nije vršilo mjerenje osnivačkog udjela u Društvu Kosig Dunav Osiguranje u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa je:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	23.976.852	21.768.365
Nematerijalna sredstva	10.138	10.182
Nekretnine, postrojenja i oprema	23.976.852	21.768.365
Dugoročni finansijski plasmani	458.815	640.995
Ostala dugoročna potraživanja	8.053	8.053
Odložena porezna sredstva	77.784	77.033

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 10.138 KM (bruto iznos 126.862 KM i ispravka vrijednosti 116.754 KM). i odnose se na koncesije i računarski program.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazani su u neto iznosu od 23.976.852 KM. Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost						
na 1. 1. 2020.	2.777.437	65.729.182	7.818.173	6.889.758	2.084.467	85.299.017
- direktna povećanja	-	-	-	-	4.090.928	4.090.928
- prenos sa pripreme	-	479.529	255.462	429.100	(1.164.091)	-
- otuđenje i rashodovanje	-	(200.283)	(379.475)	-	-	(579.785)
na 31. 12. 2020.	2.777.437	66.008.428	7.694.160	7.318.858	5.011.304	88.810.187
Akumulirana amortizacija						
na 1. 1. 2020.	-	52.869.276	5.544.458	5.116.918	-	63.530.652
- amortizacija	-	844.035	441.183	578.487	-	1.863.705
- otuđenje i rashodovanje	-	(184.564)	271.219	-	-	(455.783)
na 31. 12. 2020.	-	53.897.875	6.256.860	5.695.405	-	65.850.140
Neto knjigov. vrijednost						
na 31. 12. 2019.	2.777.437	12.859.906	2.273.715	1.772.840	2.084.467	21.768.365
na 31. 12. 2020.	2.777.437	12.110.553	1.437.300	1.623.453	5.011.304	22.960.047

Zemljište je iskazano u iznosu od 2.777.437 KM od čega se na poljoprivredno zemljište odnosi 1.800.000 KM i nepromijenjeno je od 2010. godine. Nije izvršena procjena vrijednosti zemljišta u skladu sa zahtjevima MRS-a 16. Za šumsko zemljište iskazano u iznosu od 359.277 KM nije izvršena potpuna identifikacija parcela, niti je u zemljišnim knjigama utvrđen stvarni vlasnik ovih parcela. Posljedica navedenog je da nije provedena Odluka Nadzornog odbora iz 2013. godine kojom je odobrena izmjena evidencija šuma i šumskog zemljišta u poslovnim knjigama.

Preporuke:

- *procijeniti vrijednost poljoprivrednog zemljišta u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda, u cilju istinitog i fer iskazivanja imovine;*
- *izvršiti identifikaciju svih parcela šumskog zemljišta i utvrditi njihovo vlasništvo.*

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 12.110.553 KM i odnose se na poslovne zgrade namijenjene za obavljanje poslovnih i administrativnih djelatnosti. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu od 479.529 KM odnosi se na ulaganja u poslovne prostore, dok se smanjenje odnosi na obračunatu amortizaciju i rashodovanje po Odlukama uprave.

Postrojenja i oprema iskazane su u iznosu od 1.437.300 KM, a čini ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti, kancelarijska i informatička oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme, iskazano u iznosu od 255.462 KM, odnosi se najvećim dijelom na opremu za obavljanje djelatnosti (šumske građevinske mašine- radna mašina Skip). Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu amortizacije i prodaje dijela opreme prema odlukama Uprave.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 1.623.453 KM i čine ih vozila za obavljanje djelatnosti. Povećanje vrijednosti u iznosu od 429.100 KM na ovoj poziciji odnosi se na kupovinu teretnih vozila (labudica- prikolica za prevoz mašina i kamion). Smanjenje vrijednosti ove imovine odnosi se na obračunatu amortizaciju.

Investicije u toku iskazane su u iznosu 5.011.304 KM od čega se na zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu DI Sanica d.d. Ključ kupljene 2014. godine odnosi 2.096.211 KM. Društvo je ovu imovinu na 31. 12. 2020. godine klasifikovalo kao investicije u toku, a na 31. 12. 2019. godine kao sredstvo namijenjeno prodaji, u skladu sa MSFI – a 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljenom poslovanje,

Društvo je u 2020. godini angažovalo ovlaštenog procjenitelja koji je predmetnu imovinu procijenio na iznos od 4.791.141 KM, što je za 2.694.930 KM više od knjigovodstvene vrijednosti, što ukazuje da knjigovodstvena vrijednost nije veća od nadoknadive vrijednosti.

Radi se o imovini koja nije dovedena u zamišljeno stanje niti se koristi. Prema dostavljenoj dokumentaciji, nije bilo ulaganja u ovaj objekat. Društvo u ranijim periodima aktivno tražilo kupca, međutim do realizacije prodaje nije došlo, te je stoga u 2020. godini izvršena reklasifikacija na investicije u toku.

Ne možemo potvrditi efikasnost realizacije ove investicije u toku jer objekat koji je kupljen u 2014. godini nije aktiviran i stavljen u upotrebu do datuma obavljanja revizije. Obzirom na to da se radi o nekretnini koja je u posjedu Društva, a čuva se radi povećanja vrijednosti kapitala, ista zadovoljava uslove MRS – a 40 Ulaganja u nekretnine i predstavlja investicionu nekretninu.

U skladu sa svim navedenim potrebno je preispitati knjigovodstveno evidentiranje navedene investicije u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Investicije u toku – Građevinski objekti iskazane su u iznosu 1.780.014 KM, od čega se najmanje 147.825 KM odnosi na investicije koje su započete prije pet i više godina, a čija realizacija značajno kasni ili su aktivnosti u potpunosti zaustavljene. Ne može se potvrditi da je Uprava izvršila analizu svih dosadašnjih ulaganja, budući da tokom 2020. godine nije bilo novih ulaganja.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa stalnih sredstava, i to za svako pojedinačno sredstvo, tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva.

Primijenjene stope amortizacije prikazane su u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	10-77	1,3 – 10
Oprema za vršenje djelatnosti iz oblasti šumarstava	6.7-8	12,5-15
Vozila	7- 5	14,3-20
Računari i računarska oprema	5	20
Ostala oprema	12 - 5	8 – 20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni na datume prethodnih bilansa, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Posljedica je da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, u iznosu od 22.960.047 KM, može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda, a što može imati efekat i na iskazani finansijski rezultat.

Preporuke:

- *na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.*
- *izvršiti detaljnu analizu započelih projekata i primijeniti računovodstvene politike na projekte za koje se procijeni da neće doći do realizacije i preispitati njihovo knjigovodstveno evidentiranje u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.*

Vlasništvo nad nekretninama

U poslovnim knjigama iskazuju se određene nekretnine naslijeđene od pravnih prednika Društva za koje Društvo ne posjeduje dokaz o vlasništvu ili pravo raspolaganja.

Društvo raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko-pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva, koliko je

građevinskih objekata na kojima nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi te su pokrenuti postupci za rješavanje prava vlasništva kod nadležnih organa.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

Preporuka:

- **za prostore koje koristi Društvo treba osigurati dokaze, regulisati pravo korištenja te izvršiti uknjižbu vlasništva kod nadležnih sudova.**

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 458.815 KM i najvećim dijelom se odnose na finansijska sredstva koja se drže do roka dospjeća (nabavne vrijednosti: 640.199 KM, ispravke vrijednosti: 201.676 KM). Navedena ulaganja odnose se na kupljene državne obveznice u zemlji iz ranijeg perioda. Za ostala dugoročna ulaganja u pravna lica „Kosig Dunav Osiguranje“ d.o.o. Banja Luka od 10.704 KM za koje ne postoje dokazi o vlasništvu.

Društvo ne raspolaže podatkom o procentu učešća u vlasništvu, niti je prezentovana dokumentacija o visini postotnog udjela u navedenom društvu.

Društvo nije izvršilo mjerenje vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja (10.704 KM) u skladu sa tačkom 5.2.1. MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što ima za posljedicu da su ostali dugoročni finansijski plasmani i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi potcijenjeni za navedeni iznos.

Preporuka:

- **mjerenje osnivačkog udjela u Društvu Kosig Dunav Osiguranje vršiti u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.**

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	2.472.244	5.134.692
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	374.532	327.124
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	1.049.594	1.394.847
Gotovi proizvodi	1.045.580	1.314.769
Stalna sredstva namijenjena prodaji	-	2.095.523
Dati avansi	2.538	2.429

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke, troškovi konverzije i drugi troškovi koji nastaju prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe ne sadrže troškove pozajmljivanja. Troškovi nabavke se određuju primjenom metode ponderiranog prosječnog troška. Neto ostvariva vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja. Nedovršenu proizvodnju čine proizvodi koji su djelomično dovršeni (proizvodi na šuma panju). U troškove proizvodnje uključuju se direktni i indirektni troškovi prema ključu. Gotovi proizvodi su spremni za prodaju. Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su u ukupnom iznosu od 374.532 KM (nabavna vrijednost: 1.205.562 KM i ispravka vrijednosti: 831.030 KM) a čine ih sirovine i materijal (233.525 KM), rezervni dijelovi (87.268 KM), autogume i HTZ oprema (53.735 KM).

Zalihe drvnih sortimenata iskazane su u iznosu od 2.095.174 KM i čini ih proizvodnja u toku (1.049.594 KM) i zaliha drvnih sortimenata (1.045.580 KM).

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	8.178.087	10.373.407
Transakcijski račun	8.176.936	10.372.904
Blagajne – domaća valuta	845	197
Blagajne – strana valuta	306	306

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva u domaćoj i stranoj valuti koja se nalaze na računima otvorenim u bankama i blagajni.

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod UniCredit banke (glavni račun, namjenski račun i devizni račun), Raiffeisen banke i Sparkasse banke.

Blagajne u domaćoj i stranoj valuti odnose se na glavnu blagajnu u sjedištu Društva i blagajne koje društvo ima otvorene u poslovnim jedinicama, odnosno šumarijama.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.515.726	1.567.336
Kratkoročna potraživanja	1.322.127	1.378.515
Potraživanja od kupaca	1.014.254	1.153.867
Sumnjiva i sporna potraživanja	4.130.939	4.590.540
Ispravka sumnjivih i spornih potraživanja	(4.130.939)	(4.590.540)
Druga kratkoročna potraživanja	307.873	224.648
Kratkoročni finansijski plasmani	48.848	19.835
Potraživanja za PDV	105.943	132.960
Aktivna vremenska razgraničenja	38.808	36.026

Potraživanja od prodaje iskazana su u iznosu od 1.014.254 KM i odnose na potraživanja po osnovu prodaje drvnih sortimenata.

Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 4.130.939 KM i u potpunosti su ispravljena, u skladu sa računovodstvenim politikama Društva. Za zastarjela sumnjiva i sporna potraživanja nije rađena procjena naplativosti budući da je prethodnih godina konstatovana zastara i nenaplativost.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 4.130.939 KM i odnosi se na potraživanja starija od 365 dana, za koja je procijenjeno da neće biti naplaćena.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 307.873 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanje od Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja (244.688 KM), potraživanja za više plaćen porez na dobit (44.482 KM) i potraživanja od zaposlenih (18.631 KM).

Odložena porezna sredstva iskazana su u iznosu od 329.590 KM i odnose se na potraživanja po osnovu uplaćenih akontacija poreza na dobit.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	29.483.812	32.226.906
Osnovni kapital	11.502.244	11.502.244
Zakonske rezerve	2.875.561	2.875.561
Statutarne i druge rezerve	10.718.095	10.718.095
Neraspoređena dobit ranijih godina	7.502.384	6.821.182
Neraspoređena dobit (gubitak) izvještajne godine	(2.680.345)	681.203

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 11.502.244 KM i upisan je u sudski registar. Društvo je upisano u registar kod Općinskog suda u Bihaću..

Zakonske rezerve iskazane su u iznosu od 2.798.923 KM. Formirane su izdvajanjem iz dobiti u ranijem periodu u skladu sa Zakonom javnim preduzećima i Statutom.

Statutarne i druge rezerve iskazane su u iznosu od 10.718.095 KM. U finansijskim izvještajima Društva na 31. 12. 2009. godine, osnovni kapital bio je iskazan 22.036.285 KM. Društvo je angažiralo revizorsku kuću da izvrši reviziju kapitala i da usaglasi osnovni kapital iskazan u finansijskim izvještajima sa osnovnim kapitalom iskazanim u sudskom registru. **Revizorska kuća izvršila je usaglašavanje na način da je sa osnovnog kapitala stornirala 10.539.043 KM i prenijela na poziciju statutarne i druge rezerve, ne ulazeći u analizu uzroka neusaglašenosti osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima sa osnovnim kapitalom iskazanim u sudskom registru.**

Ne možemo potvrditi osnov koji je služio za umanjeње osnovnog kapitala u finansijskim izvještajima, niti visinu i strukturu iskazanog kapitala Društva. To nije u skladu sa tačkama 4.20–4.22 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na utvrđivanju iskazane razlike na poziciji kapitala, radi pravilnog iskazivanja njegove visine i strukture, u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.**

Neraspoređena dobit ranijih godina iskazana je u iznosu 7.502.384 KM.

Neraspoređeni gubitak izvještajne godine u iznosu od 2.680.345 KM nastao je iz rezultata poslovanja tekuće, 2020. godine. Skupština Društva, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Statutom Društva donijela je odluku o načinu pokrića gubitka za 2020. godinu.

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 6.564.134 KM. Struktura je iskazana u sljedećoj tabeli:

	KM	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019.
OBAVEZE	7.213.887	7.348.156
Dugoročna rezervisanja	2.513.374	2.392.123
Dugoročne obaveze	-	-
Kratkoročne obaveze	4.039.397	4.090.063
Obaveze iz poslovanja	999.806	802.988
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	1.327.890	1.405.114
Druge obaveze	729.064	803.754
Obaveze za PDV	131.784	142.312
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	850.853	886.954
Obaveze za porez na dobit	-	48.941
Pasivna vremenska razgraničenja	661.116	865.970

Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 2.513.374 KM, a odnose se najvećim dijelom na: rezervisanja za otpremnine zaposlenika na osnovu procjene aktuaru (2.199.413 KM) i rezervisanja po započetim sudskim sporovima (190.125 KM), te odloženi prihod iz donacija (118.125 KM). Unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi evidentirani u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći. Primljene donacije odnose se na: realizaciju projekta Izletišta „Šujnovac“ (55.692 KM), nadstrešnica za Titov voz (60.306 KM) i donacije servera (2.128 KM). Imovina koja se prima na poklon evidentirana je u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima na način da se građevinski objekti posebno evidentiraju kao sredstva Društva, na koje će se obračun amortizacije vršiti u skladu sa računovodstvenim politikama Društva.

Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 4.039.397 KM, a odnose se na: obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih, druge obaveze, obaveze za PDV i obaveze za ostale poreze i druge dažbine.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 999.806 KM, a čine ih najvećim dijelom: dobavljači u zemlji (586.909 KM) i primljeni avansi i depoziti i kaucije (412.896 KM).

U okviru primljenih depozita i kaucija najveću stavku čine avansne uplate od kupaca. Društvo na ime prodaje drvnih sortimenata vrši avansnu naplatu. Primljene uplate i kaucije čine 5% zadržane vrijednosti za dobro izvršenje radova po ugovorima sa izvođačima radova.

Dobavljači u zemlji iskazani su u iznosu od 586.909 KM, a odnose se na obaveze po osnovu zaprimljenog materijala/robe u skladište i izvršene usluge na osnovu zaključenih ugovora nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Od iskazanih obaveza prema dobavljačima, najznačajnije su obaveze prema kooperantima: „Hujic – Ramić d.o.o. od 86.557 KM (promet 419.920 KM), „Lelic komerc“ d.o.o. Bosanska Krupa od 51.386 KM (promet 486.926 KM), „Jela kozara“ d.o.o. Ključ od 32.243 KM (promet 387.012 KM), „FF – HS“ d.o.o. Bihać od 20.292 KM (promet 256.114 KM i obaveze prema dobavljačima „Energopetrol“ d.o.o. Sarajevo od 60.802 KM (promet 540.596 KM) i „Čavkunović“ d.o.o. Bihać od 17.155 KM (promet 228.511 KM), i dr.

Društvo izmiruje obaveze prema dobavljačima u ugovorenoj valuti plaćanja od 30 dana. Društvo ima politike za upravljanje finansijskim rizikom i prati se da obaveze budu plaćene unutar ugovorenog perioda. Društvo je potvrdilo stanje obaveza sa pristiglim Izvodima otvorenih stavki u Društvo.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 1.327.890 KM, a odnose se na obaveze za neto plaće za decembar 2020. godine, kao i neizmirene obaveze po osnovu doprinosa za decembar 2020. godine. Plaća za decembar i obaveze za poreze na plaće i naknade izmirene su u januaru 2021. godine.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 729.064 KM, a čine ih najvećim dijelom: ostale obaveze od 718.057 KM, obaveze po osnovu naknada članovima odbora, komisija, te obaveze za poreze, doprinose u vezi naknada po privremenim i povremenim poslovima, fizičkim licima i ostale dažbine od 11.006 KM. Najznačajniji iznos na poziciji ostalih obaveza odnosi se na zadržana plaćanja – garancije za dobro izvršenje posla po osnovu zaključenih ugovora za sječu u visini od 15%.

Obaveze za PDV iskazane su u iznosu od 131.784 KM, a odnose se na obaveze PDV-a po izlaznim računima iz decembra 2020. godine.

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su u iznosu od 850.853 KM, a najvećim dijelom ih čine: naknade za korištenje šuma u iznosu od 555.691 KM na osnovu zakonske obaveze uplate naknada za korištenje državnih šuma i obaveze za izgradnju stanova – porodice šehida, ratnih vojnih invalida od 288.061 KM.

Obaveze po osnovu naknada za korištenje državnih šuma odnose se na zakonsku obavezu naknade u visini od 9% ostvarenog prihoda na osnovu ostvarene količine sječe šumskih drvnih sortimenata (4% na račun Budžeta Kantona i 5% za općine na čijem području se ostvaruje prihod), računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda, u skladu sa članom 53. i 67. Zakona o šumama Unsko-sanskog kantona. Kontrolu obračuna i uplate naknade vrši šumarska inspekcija i Porezna uprava.

Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 661.116 KM, a najvećim dijelom ih čine ukalkulisana rezervisanja za troškove za koje nije primljena faktura.

7.2.5 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji evidentirana je vrijednost šuma, ranije evidentirana na poziciji biološke imovine u iznosu od 1.725.677.322 KM, te sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 3.939.337 KM.

U okviru imovine Društvo je do 2012. godine iskazivalo biološku imovinu u iznosu od 1.725.677.322 KM, što je vrijednost šuma svih organizacionih jedinica preuzetih diobenom bilansom prilikom formiranja Društva.

Od 2013. godine, odlukom Nadzornog odbora vrijednost šuma se evidentira u vanbilansnoj evidenciji, a na osnovu činjenice da su šume i šumska zemljišta u vlasništvu države odnosno entiteta.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupne novčane isplate od 2.195.320 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u istom iznosu s obzirom na to da nisu iskazani novčani primici. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2020. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao ni u skladu s članom 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje nisu date sve potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

8. JAVNE NABAVKE

Prema članu 89. Statuta propisano je da će Društvo dužno sve postupke nabavke provoditi uz strogo poštivanje odredbi Zakona o javnim nabavkama i važećih propisa, odredaba Statuta i provedbenih propisa Društva o postupku nabavke. Članom 35. Zakona o javnim preduzećima naglašena je obaveza i dužnost Uprave Društva da donesu provedbeni propis o nabavci kojim će se urediti postupak nabavke u javnom preduzeću u skladu sa važećim propisima o nabavci. **Nabavke roba i usluga u 2020. godini provodile su se bez donesenog akta o provedbi postupaka javnih nabavki. U Društvu je donesen samo Pravilnik o postupku direktnog sporazuma (2015. godina).**

Preporuka:

- **donijeti Pravilnik o javnim nabavkama, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva.**

Uprava Društva je 30. 12. 2019. godine usvojila Plan javnih nabavki roba, usluga i radova za 2020. godinu. Društvo je tokom godine vršilo izmjene i dopune Plana ukupno šest puta. Ukupno planirane nabavke iznosile su 18.919.141 KM, od čega je za nabavku roba planirano 3.850.600 KM, za nabavku usluga 1.252.700 KM, usluge sječe i izvoza (Aneks II dio B) 13.297.941 KM i za radove 517.900 KM. Izmjenama i dopunama plana, povećala se vrijednost planiranih nabavki za 574.592 KM. Izmjene Plana najvećim dijelom se odnose na povećane planirane vrijednosti za nabavku obilježavajućih pločica sa pripadajućom opremom sa 160.000 KM na 320.000 KM i usluge prevoza ogrjevnog drveta sa 112.000 KM na 222.350 KM, te nekoliko direktnih sporazuma.

Prema podacima koje nam je dostavilo Odjeljenje za javne nabavke, tokom 2020. godine provedeno je 145 postupaka javne nabavke u iznosu od 14.397.693 KM, od čega se na postupke vezane za izuzeće od Aneksa II dio B – usluge sječe i izvoza – odnosi 12.206.831 KM.

Revidirali smo i šest postupaka za nabavku usluga iz Aneksa II dio B, i to 25 dodijeljenih ugovora u vrijednosti od 3.925.996 KM, i utvrdili smo sljedeće:

- Nabavka usluga sječe i izvoza šume ne potpada ni pod jednu od djelatnosti propisanih Aneksom I Zakona (Liste radova na koje se primjenjuje Zakon o javnim nabavkama). Aneksom II dio B propisane su i ostale usluge, na koje se u skladu s članom 8. Zakona primjenjuju posebni režimi. Ostale usluge iz Aneksa II dio B detaljnije su razrađene u Jedinstvenom rječniku javne nabavke (CVP) koji predstavlja referentnu nomenklaturu koja se primjenjuje u postupku javne nabavke, a istovremeno osigurava usklađenost sa ostalim postojećim nomenklaturama. U ostale usluge iz Aneksa II dio B po CVP nomenklaturi, između ostalog, spadaju: usluge izvoženja oblovina, usluge povezane sa izvoženjem oblovina, usluge eksploatacije drveća, prevoz oblovina unutar šume, usluge krčenja, sječe drveća i usluge održavanja drveća.

Postupak nabavke usluga sječe i izvoza šume provodi se na način da se nabavka planira u Planu javnih nabavki. Sječa drveta se radi po planiranim etatima, plan sječe se radi na godišnjim i višegodišnjim nivoima u saradnji sa kantonalnim Ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U obzir se uzimaju i činjenice koje nisu podložne ljudskom utjecaju (požari, poplave, puknućima usljed vjetera, snijega ili leda). Pored prirodnih nepogoda u planiranju sječe se obavezno mora uzeti u obzir i ljudski faktor. Ovako isplanirane sječe i transport drveta za Društvo vrše drugi pravni subjekti, iako samo društvo posjeduje potrebnu mehanizaciju i ljudstvo. Čitav sistem je koncipiran na pojedinačne šumarije i unutar njih na posebne odjele. Upravnici šumarija su odgovorni da prate isplaniranu sječicu i količinu koja je usječena. Sječa se radi na osnovu godišnjih i višegodišnjih planova, te kad se jedan odjel usječe prelazi se na sljedeći planirani. Nadzor nad sječicom po jedinicama provode upravo upravnici šumarija, koji i dostavljaju zahtjeve za javno oglašavanje sječe, izvoza i iznosa drveta. Nabavke usluga sječe kreće iz odjela šumarije u kojem upravnici formiraju zahtjev za javno oglašavanje sječe/koranja izvoza i iznosa drveta i sortimenata koji upute u Upravu Društva sa specificiranim količinama i cijenama iz Cjenovnika po pojedinoj vrsti drveta i lokaciji šume. Po primljenim zahtjevima Uprava Društva pravi dokument na osnovu kojeg se odobravaju zahtjevi za javno oglašavanje, a koji se dalje upućuje sektoru za javne nabavke čiji zaposlenici na osnovu istog izrađuju Odluku o pokretanju postupka javne nabavke. Sektor za javne nabavke izrađuje i poziv za dostavljanje ponuda za nabavku usluga iz Aneksa II dio B koji objavi na web-stranici Društva i pošalje ga na najmanje tri adrese ponuđača. Nakon prijema ponuda, komisija za javne nabavke otvara ponude te vrši njihovo vrednovanje o čemu i sastavlja zapisnik. Kriterij za dodjelu Ugovora je najniža cijena.

Najveći broj usluga koje Društvo nabavlja odnosi se na ove usluge tako da je tokom 2020 godine sprovedeno 35 postupaka za dodjelu ugovora čiji je predmet usluga iz Aneksa II dio B iz kojih je zaključeno ukupno 198 ugovora sa ukupnom vrijednošću nabavke od 12.206.831 KM što čini 76% od svih postupaka nabavki u 2020. godini.

U uzorkom odabranim postupcima nabavki čiji su predmet usluge iz Aneksa II dio B konstatujemo da iznos od najmanje 881.624 KM (za određeni broj lotova - Odjela u sklopu pojedinih nabavki) nije uključen u Plan za javne nabavke za 2020. godinu, što nije u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama. Naime, Društvo je pokrenulo postupke nabavke usluga Odlukom o pokretanju postupka javne nabavke (za svaku nabavku ista odluka) sa navedenim lotovima (odjelima) i procijenjenom vrijednosti iz plana nabavke. U odlukama su navedeni i odjeli koji nisu obuhvaćeni Planom nabavki. Za te odjele nije, kako nalaže Zakon, donesena posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke, kao ni obrazloženje i razlozi za provođenje nabavke koja nije definisana planom, a neophodna je. Nabavke koje nisu planirane prvobitnim planom trebaju se uvrstiti u plan izmjenama i dopunama. U Društvu su vršene izmjene i dopune plana javnih nabavki, ali ne u dijelu nabavke usluga sječe i izvoza šume.

Ukoliko se dogodila nepredviđena potreba, plan se treba revidirati, te izmjenom ili dopunom plana određeni postupci mogu da se izvrše u toku godine. Kako se u ovim slučajevima radi o velikom broju odjela unutar lotova koji nisu planirani, navodimo sljedeće:

- Nabavka broj: 021-1647-1/20 - Od 30 raspisanih lotova ukupno 12 odjela nije u Planu javnih nabavki za 2020. godinu. Radi se o sljedećim odjelima: Odjel Ošiljak Golaja 25 - lot 4, Odjel Šiša Palež 121, - lot 4, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 34 - lot 5, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 44 - lot 6, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 45 (animal) - lot 7, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 103 - lot 8, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 108 i 109 - lot 9, Odjel Osječenica Bosanski Petrovac 54/1 - lot 10, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 132 - lot 11, Odjel Grmeč Bosanski Petrovac 220 - lot 12, Odjel Grmeč Palanka 122 - lot 17, Odjel Grmeč Mijačica 85/2 - lot 23, Odjel Gomila 45 - lot 28.

Također, napominjemo da je za veći broj odjela, u svim uzorkom odabranim postupcima iz Plana za 2020. godinu, planirana vrijednost prekoračena. Navodimo primjer nabavke broj: 021-1647-1/20 za lot 16 Grmeč Palanka - Odjel 25 planirane vrijednosti 161.800 KM, za koju je zaključen Ugovor na iznos od 174.830 KM (veće za 13.030 KM). Isti slučaj se ponavlja kod još šest lotova samo iz ovog postupka. Također, za odjel Risovac Bihać broj odjela 12, planirano je 141.150 KM, a ugovor je zaključen na iznos od 160.231 KM (za 19.081 KM više od planiranog).

Plan javnih nabavki je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka javne nabavke koji je propisan Zakonom. U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju poći od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu, uzimajući u obzir trogodišnje planove, i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i obezbijedila transparentnost prilikom njihovog provođenja. Za veći broj odjela u kojima su vršene usluge iz Aneksa II dio B, a ne nalaze se u Planu javnih nabavki, postupci su pokrenuti bez posebno donesenih odluka, što nije u skladu sa članom 17. stav 1) Zakona o javnim nabavkama, niti su za te nabavke izvršene izmjene i dopune Plana nabavki.

Preporuka:

- *sačiniti Plan javnih nabavki tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, te provoditi postupke koji su obuhvaćeni Planom, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama. Za eventualne nepredviđene situacije blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.*

Putem otvorenog postupka izvršene su 32 nabavke ukupne vrijednosti od 1.605.640 KM, pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja 12 postupaka u iznosu od 126.721 KM, konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda 20 nabavki u vrijednosti od 311.592 KM, direktnim sporazumom 46 postupaka u vrijednosti od 146.909 KM.

Revidirali smo 25 postupaka i procedure dodjele ugovora, po postupcima propisanim Zakonom o javnim nabavkama, u ukupnoj vrijednosti od 1.665.922 KM, i to: 17 ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka (1.467.253 KM), pet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (140.949 KM), dva postupka putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci (51.732 KM) i jedan ugovora sklopljenih direktnim postupkom u vrijednosti od 5.988 KM.

Uvidom u uzorkom odabrane postupke javnih nabavki utvrdili smo nepravilnosti kod sljedećih:

- Prilikom nabavke HTZ opreme procijenjene vrijednosti od 150.000 KM i auto-guma procijenjene vrijednosti od 90.000 KM, korišten je otvoreni postupak, odabran u skladu sa članom 14. stav 4. Zakona o javnim nabavkama. U oba navedena slučaja Društvo je predvidjelo potpisivanje okvirnog sporazuma na procijenjenu vrijednost nabavke, **ali u tehničkoj specifikaciji, koja je dio tenderske dokumentacije, nije određena količina robe koja će biti predmet nabavke, što nije u skladu sa članom 4. stav 2. Uputstva za pripremu tenderske dokumentacije i ponuda. Nakon provedenih postupaka javnih nabavki uočeno je da su pristigle ponude za nabavku opreme i autoguma bile znatno ispod procijenjene vrijednosti nabavke.** U slučaju nabavke auto-guma na procijenjenu vrijednost od 90.000 KM stigla je ponuda od 16.616 KM i prihvaćena je, ali je okvirni sporazum potpisan na 90.000 KM sa ponuđačem "Guma M" d.o.o. Mostar. Isto se ponavlja i kod HTZ opreme, ugovori su zaključeni za četiri lota sa ponuđačima „Lembus“ d.o.o. Bosanski Petrovac i „6. Novembar“ d.o.o. Zvornik. **U obje tehničke specifikacije tražena količina je jedan komad, pozivajući se na član 4. stav 5. Uputstva za pripremu tenderske dokumentacije. Međutim, kako član 4. stav 5. kaže: samo u izuzetnim slučajevima, kada nije moguće odrediti ni tačnu ni okvirnu količinu predmeta nabavke, Ugovorni organi će odrediti maksimalan iznos predviđen za okvirni sporazum sa popisom roba ili usluga, ali svi ugovori zaključeni na temelju tog okvirnog sporazuma ne prelaze utvrđeni maksimalan iznos. Ova odredba Uputstva, koje je donesena kao podzakonski akt, može se primijeniti samo u izuzetnim slučajevima, kao što je to Društvo i učinilo kod nabavke rezervnih dijelova za LKT traktore, gdje ima preko 1.000 komada mogućih dijelova i objektivno je nemoguće predvidjeti kad će i koji dio biti potreban za nabavku Društvu.**

Smatramo da se odredbe stava 5. člana 4. nisu mogle primijeniti kod HTZ opreme jer su se kod utvrđivanja količine mogle kao faktor uzeti nabavljane količine u prethodnim periodima, kao i broj zaposlenih koji nose HTZ opremu. S druge strane, također se mogla utvrditi okvirna količina kod nabavke autoguma, uzimajući u obzir nabavke iz prethodnih perioda, broj transportnih sredstava i slično.

Preporuka:

- **tehničku specifikaciju, koja je dio tenderske dokumentacije, sačinjavati na način da objektivno i realno predstavlja potrebe Društva za određenom robom, uslugom ili radovima, u skladu sa članom 4. Uputstva za pripremu tenderske dokumentacije.**
- Kod nabavke motornog vozila s prikolicom i dizalicom ugovor je sklopljen sa dobavljačem „Euromodus“ d.o.o. Laktaši, na iznos od 359.600 KM (procijenjena vrijednost 360.000 KM), nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Od ukupno preuzete tenderske dokumentacije (13 potencijalnih ponuđača), u ostavljenom roku pristigla je samo jedna ponuda, što stvara sumnju u tražene tehničke specifikacije. **Naime, pojedine specifikacije tražene u tenderskoj dokumentaciji bile su: ukupna dužina prilagođena montaži dizalice (9257 mm), visina šasije (1120 mm), bruto masa vozila (20000 kg), širina prikolice (2550 mm) i sl. Također, u Zapisniku komisije od 27. 4.**

2020. godine navedeno je da je Društvo 2018. godine nabavilo slično teretno vozilo s prikolicom i dizalicom od istog dobavljača po cijeni od 332.250 KM, te je traženo pojašnjenje povećanja cijene. Ponuđač je dao obrazloženje da je cijena u odnosu na 2018. godinu veća radi skuplje cijene dijelova radi proizvodnje vozila sa Euro 6 normom. To objašnjenje je prihvaćeno i komisija predlaže direktoru da zaključi ugovor sa ponuđačem.

Uvidom u dokumentaciju predmetne nabavke smatramo da pojedine stavke mogu biti diskriminatorske i da ne omogućuju svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, kako nalaže član 54. Zakona o javnim nabavkama. Iako su tehničke specifikacije vozila postavljene dosta široko, moguće je favorizovanje određenog vozila. Naime, iz specifikacija kao što su dimenzije automobila (dužina, visina sašije, masa) te određene specifične karakteristike (oprema za vozila) vidljivo je da ugovorni organ preferira nabavku određenog tipa vozila. Samim tim što veliki broj potencijalnih ponuđača preuzme tendersku dokumentaciju, a pristigne samo jedna ponuda, jasno je da se favorizira određeno vozilo, što pokazuje da tehničke specifikacije kod nabavke pojedinih postupaka mogu biti diskriminatorske.

Preporuka:

- *tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentovanim podacima Sektora za pravne poslove, protiv Društva se vode sudski sporovi u ukupnoj vrijednosti od 491.740 KM. Na osnovu procjene Službe za zastupanje, koja uključuje sve predmete za koje su podnesene tužbe protiv Društva do 31. 12. 2020. godine, a za koje nisu donesene pravosnažne presude, rezervisanja za sudske sporove izvršena su u iznosu od 190.864 KM.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Komentar na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, Društvo je dostavilo 27. 8. 2021. godine.

Obrazloženja su data za: primjenu MRS 36- Umanjenje vrijednosti sredstava, visinu i strukturu kapitala, odluke o načinu pokrivanja gubitka, prijem u radni odnos, angažovanje kooperanata za poslove sječe i primjenu Zakona o javnim nabavkama.

Prihvatili smo i inkorporirali u izvještaj dostavljenu procjenu ovlaštenog procjenitelja za zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu DI Sanica d.d. Ključ kupljene 2014. godine, kojom se potvrđuje da knjigovodstvena vrijednost nije veća od nadoknadive vrijednosti, Odluku Skupštine o pokriću gubitka za 2020. godinu, kao i obrazloženje vezano za troškove proizvodnih usluga kod angažovanja kooperanata.

Komentare na dio nalaza nismo mogli prihvatiti jer data obrazloženja nisu adekvatna, niti je priložena dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- U dostavljenom komentaru, pored već dobivenih objašnjenja, nije prezentirana dodatna dokumentacija kojom bi se potvrdio osnov za umanjeње osnovnog kapitala u ranijem periodu, zbog čega ne možemo potvrditi visinu i strukturu iskazanog kapitala;
- Nije osigurana transparentnost prilikom zapošljavanja jer je primjenom izuzeća, shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos, Društvo zapošljavalo bez javnog oglašavanja. Također, izmjenama naziva radnog mjesta Društvo je nastavilo zapošljavati iste osobe, čime nije ispoštovan suštinski princip ovog izuzeća;

- Pravilnik o javnim nabavkama trebao je biti usklađen sa novim Zakonom o javnim nabavkama iz aprila 2014. godine, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH i Statut Društva;
- Planom javnih nabavki nije detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama, budući da se određeni broj nabavki čiji su predmet usluge iz Aneksa II dio B nisu bile obuhvaćene Planom;
- Tehničku specifikaciju, koja je dio tenderske dokumentacije, potrebno je sačinjavati na način da objektivno i realno predstavlja potrebe Društva za određenom robom, uslugom ili radovima, u skladu sa članom 4. Uputstva za pripremu tenderske dokumentacije;
- Prilikom sačinjavanja i izrade tenderske dokumentacije potrebno je postupiti u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača. Ugovorni organ dužan je da definiše kvalifikacione uslove u potpunosti, jasno i precizno, kako bi se izbjeglo upućivanje na pojedinačnog ponuđača i njegovo favoriziranje.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Alida Selimović – voditeljica tima

Nina Šunjić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Šumskoprivredno društvo „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	32.798.125	33.533.185
1	Prihodi od prodaje robe	-	-
2	Prihodi od prodaje učinaka	29.824.126	30.963.002
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	2.884.539	2.446.122
4	Ostali poslovni prihodi	89.460	124.061
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	35.640.793	33.027.108
1	Nabavna vrijednost prodane robe	-	-
2	Materijalni troškovi	1.852.646	1.976.523
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	17.000.165	15.917.105
4	Troškovi proizvodnih usluga	11.285.542	11.235.903
5	Amortizacija	1.865.526	1.879.061
6	Troškovi rezervisanja	395.999	299.611
7	Nematerijalni troškovi	2.626.473	2.834.438
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	-	1.115.533
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	614.442	-
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	-	506.077
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	2.842.668	-
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	99.263	165.685
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	-
2	Prihodi od kamata	99.263	165.685
3	Pozitivne kursne razlike	-	-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	-	-
6	Ostali finansijski prihodi	-	-
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	-	9.272
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	-	-
2	Rashodi kamata	-	9.272
3	Negativne kursne razlike	-	-
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	-	-
5	Ostali finansijski rashodi	-	-
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	99.263	156.413
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	-	-
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	-	662.490
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	2.743.405	-
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	121.237	204.538
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	6.250	-
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	-	180
6	Viškovi	4	304
7	Naplaćena otpisana potraživanja	5.369	2.828
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	-	-
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	109.614	201.226
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	51.384	111.588
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	16.138	540
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-
6	Manjkovi	1.912	1.489

7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	5	10.225
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	33.329	99.334
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	69.853	92.950
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	-	-
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	569
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	-	-
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	-	569
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	3.528	8.032
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	10.321	39.689
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	-	723.214
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	2.680.345	-
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	-	48.941
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	-	-
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	5.751	6.930
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	-	681.203
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	2.674.594	-
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	-	-
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	-	681.203
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	2.674.594	-
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	68.500	562.361
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	-	-
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	68.500	562.361
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	-	118.842
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	2.743.094	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	(2.674.594)	681.203
	a) vlasnicima matice	(2.674.594)	681.203
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	(2.743.094)	118.842
	a) vlasnicima matice	(2.743.094)	118.842
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-	-
	Zarada po dionici:		
	a) obična	-	-
	b) razdijeljena	-	-
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	676	642
	- na bazi stanja krajem mjeseca	668	633

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2021. godine

Direktor
Šerif Kaljković

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine					
Šumskoprivredno društvo „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa					
1	2 Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		3 Bruto	4 Ispravka vrijednosti	5 NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	6
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	89.895.486	65.441.628	24.453.858	22.427.595
1	Nematerijalna sredstva	126.892	116.754	10.138	10.182
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	88.810.188	64.833.336	23.976.852	21.768.365
3	Investicione nekretnine	-	-	-	-
4	Biološka sredstva	289.861	289.861	-	-
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	8.053	-	8.053	8.053
6	Dugoročni finansijski plasmani	660.492	201.677	458.815	640.995
7	Druga dugoročna potraživanja	-	-	-	-
8	Dugoročna razgraničenja	-	-	-	-
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	77.784	-	77.784	72.033
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	16.335.265	4.169.208	12.166.057	17.075.435
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	2.472.244	-	2.472.244	5.134.692
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	13.863.021	4.169.208	9.693.813	11.940.743
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-	-	-
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-	-	-
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	106.308.535	69.610.836	36.697.699	39.575.063
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	1.729.616.660	-	1.729.616.660	1.729.162.482
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	1.835.925.195	69.610.836	1.766.314.359	1.768.737.545
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			29.483.812	32.226.906
1	Osnovni kapital			11.502.244	11.502.244
2	Upisani neplaćeni kapital			-	-
3	Emisiona premija			-	-
4	Rezerve			13.593.656	13.593.656
5	Revalorizacione rezerve			-	-
6	Nerealizovani dobici			18.626	18.626
7	Nerealizovani gubici			458.505	390.005
8	Neraspoređena dobit			7.502.385	7.502.385
9	Gubitak do visine kapitala			2.674.594	-
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			-	-
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			2.513.374	2.392.123
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			-	-
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			-	-
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			4.039.397	4.090.063
1	Kratkoročne finansijske obaveze			-	-
2	Obaveze iz poslovanja			999.806	802.988
3	Obaveze iz specifičnih poslova			-	-
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			1.327.890	1.405.114
5	Druge obaveze			729.064	803.754
6	Obaveze za PDV			131.784	142.312
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			850.853	935.895
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			661.116	856.970
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			36.697.699	39.575.063
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			1.729.616.660	1.729.162.482
	UKUPNO PASIVA (I+II)			1.766.314.359	1.768.737.545

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2021. godine.

Direktor
Šerif Kaljiković

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)				
Šumskoprivredno društvo „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		(2.674.594)	681.203
	Usklađenja za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	1.822	44.460
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.863.704	1.834.601
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	9.888	3.755
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	(36.909)	(102.806)
9	Ukupno (2 do 8)		1.838.505	1.780.010
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	567.035	(1.077.939)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	139.608	(206.226)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(56.209)	22.200
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(2.782)	(4.229)
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	235.768	(83.356)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(286.434)	(366.542)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(210.329)	357.283
17	Ukupno (10 do 16)		386.657	(1.358.809)
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		(449.432)	1.102.404
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		3.408.551	306.985
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	3.128.932	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	6.250	-
23	Prilivi iz osnova kamata	+	22.066	29.016
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	251.303	277.969
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		5.154.439	2.410.935
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	3.157.944	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine	-	1.996.495	2.410.935
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		-	-
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		1.745.888	2.103.950
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	-
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	-
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		-	-
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-	-
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-	-
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-	-

45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		-	-
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		-	-
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		-	1.102.404
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		2.195.320	2.103.950
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		-	-
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		2.195.320	1.001.546
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		10.373.407	11.374.953
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		8.178.087	10.373.407

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2021. godine.

Direktor
Šerif Kaljicković

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020 . godine								
Šumskoprivredno društvo „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Reval. rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	11.502.244	-	190.982	13.593.656	6.821.182	32.108.064	-	32.108.064
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	11.502.244	-	190.982	13.593.656	6.821.182	32.108.064	-	32.108.064
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	(343.066)	-	-	(343.066)	-	(343.066)
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	681.203	681.203	-	681.203
9. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	(219.295)	-	-	(219.295)	-	(219.295)
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	11.502.244	-	(371.379)	13.593.656	7.502.385	32.226.906	-	32.226.906
14. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god.	11.502.244	-	(371.379)	13.593.656	7.502.385	32.226.906	-	32.226.906
15. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(2.674.594)	(2.674.594)	-	(2.674.594)
19. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	(68.500)	-	-	(68.500)	-	(68.500)
	11.502.244	-	(439.879)	13.593.656	4.827.791	29.483.812	-	29.483.812

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2021. godine.

Direktor
Šerif Kaljiković